

پیوست

شماره: ۵۳۰/۷۶۷۸۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۱۲/۲۲

پیوست:

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۰, ۱۱, ۴۶۱۲۰
تاریخ ثبت: ۱۳۹۰/۱۲/۲۲
کد پرونده:
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه همکاری قضائی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و
در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵ مجلس عیناً به تصویب رسیده است،
به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

**لایحه موافقتنامه همکاری قضائی در امور مدنی و تجاری
بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر**

ماده واحده- موافقتنامه همکاری قضائی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه همکاری قضائی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری
اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر**

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر (که از این پس طرفین متعاقد نامیده می شوند)، با توجه به اهمیت گسترش روابط دوستانه در تمام زمینه های منافع مشترک و با تمایل به تقویت همکاریهای متقابل بین دو کشور در زمینه همکاریهای قضائی در امور مدنی و تجاری به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعهد به همکاری قضائی

طرفین متعهد می شوند بنا به درخواست هرطرف متعاقد، همکاری قضائی متقابل در امور مدنی و تجاری را طبق مفاد این موافقتنامه انجام دهند.

ماده ۲- دامنه همکاری قضائی

همکاری قضائی شامل موارد زیر می باشد:

الف) ابلاغ و ارسال اوراق قضائی و غیرقضائی

ب) اجرای اقدامات قضائی مانند استماع شهادت شهود و طرفین دعوا
پ) اقدامات مربوط به کارشناسی یا تحصیل ادله
ت) مبادله اسناد و مدارک احوال شخصیه افراد
ث) هر شکل دیگری از اشکال همکاری قضائی که با قانون طرف درخواست
شونده تعارض نداشته باشد.

ماده ۳- مراجع مرکزی

- ۱- مراجع مرکزی از سوی هر یک از طرفین معین می‌شود:
از سوی جمهوری اسلامی ایران مرجع مرکزی، قوه قضائیه خواهد بود.
از سوی جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر مرجع مرکزی، وزارت دادگستری
خواهد بود.
- ۲- درخواستها به موجب این موافقتنامه مستقیماً و یا در صورت ضرورت از طریق
مجاری دیپلماتیک از مرجع مرکزی طرف درخواست کننده به مرجع مرکزی طرف
درخواست شونده ارسال خواهد شد.
- ۳- هر تغییری در مراجع مرکزی به طرف دیگر اعلام می‌گردد.

ماده ۴- زبان مکاتبه

تمامی اسناد مربوط به همکاری قضائی به زبان طرف درخواست کننده به همراه
ترجمه آن به زبان طرف درخواست شونده یا به زبان انگلیسی خواهد بود.

ماده ۵- شکل درخواست همکاری قضائی

- ۱- درخواست همکاری قضائی همراه با سند موضوع ابلاغ در دو نسخه و حاوی
اطلاعات زیر می‌باشد:
الف) نام مرجع قضائی درخواست کننده

ب) نام مرجع قضائی درخواست شونده، در صورت اقتضاء
پ) نام خانوادگی، نام، مشخصات، تابعیت و محل سکونت یا اقامت طرفین
دعوا یا اقامتگاه اشخاص حقوقی

ت) نام خانوادگی و نام و نشانی نمایندگان طرفین دعوا، در صورت اقتضاء

ث) موضوع درخواست و اسناد مربوطه

ج) هر گونه اطلاعات ضروری دیگر برای اجرای اقدامات مورد درخواست

۲- در ابلاغ احکام قضائی، به مهلتها و نحوه اعتراض طبق قوانین هر یک از
طرفین، اشاره خواهد شد.

۳- اسناد ارسال شده در اجرای مفاد این موافقتنامه از هر گونه تصدیق معاف
خواهد بود و امضاء و مهر مرجع رسمی صادرکننده آن را خواهد داشت.

ماده ۶- قوانین حاکم بر همکاری قضائی

طرفین در اجرای درخواستهای همکاری قضائی طبق قوانین ملی خود عمل
خواهند کرد مگر آنکه در این موافقتنامه به نحو دیگری تعیین شده باشد.

ماده ۷- اجرای نیابت قضائی

۱- نیابت قضائی در قلمرو هر یک از طرفین توسط مرجع قضائی و طبق مقررات
هر یک از طرفین اجراء خواهد شد.

۲- مرجع درخواست شونده با درخواست صریح مرجع درخواست کننده موارد
زیر را انجام خواهد داد:

الف) اجرای نیابتهای قضائی به شکل خاص چنانچه با قوانین آن کشور مغایرت
نداشته باشد.

ب) اعلام تاریخ و مکان اجرای نیابت قضائی در زمان مناسب به مرجع درخواست کننده تا طرفین ذی نفع در پرونده و یا نمایندگان آنها بتوانند طبق قوانین کشور درخواست شونده حضور یابند.

۳- در صورت عدم اجرای درخواست، اوراق به طرف درخواست کننده مسترد خواهد شد و دلایل عدم اجراء یا مخالفت با درخواست اعلام می گردد.

ماده ۸- تأیید ابلاغ اوراق

۱- ابلاغ اوراق قضائی و غیرقضائی به وسیله رسید تاریخ دار و امضاء شده توسط دریافت کننده و یا با گواهی از مرجع درخواست شونده تأیید خواهد شد که نشان دهنده انجام عمل و نحوه و تاریخ تحویل آن است.

۲- اگر تحویل امکان پذیر نباشد، طرف متعاقد درخواست کننده مطلع خواهد شد.

ماده ۹- تحویل اسناد قضائی و غیرقضائی و اجرای نیابتهای قضائی

توسط نمایندگان دیپلماتیک یا کنسولی

طرف متعاقد می تواند از طریق نمایندگان دیپلماتیک یا کنسولی مطابق قوانین خود مستقیماً اوراق قضائی و غیرقضائی را به اتباع خود تحویل دهد یا اقدام به استماع اظهارات و تحصیل ادله از آنها نماید.

ماده ۱۰- حضور شهود و کارشناسان

۱- اگر حضور شخص شاهد یا کارشناس در مراجع قضائی طرف درخواست کننده ضروری باشد، مرجع قضائی کشور محل اقامت یا سکونت وی اقدام به دعوت از او برای پاسخ به درخواست حضورش می نماید.

۲- در این صورت، شاهد یا کارشناس حق دریافت هزینه های سفر و اجرتی که به لحاظ ترک محل اقامت از آن محروم می شود حسب تعرفه ها و مقررات جاری در

دولتی که در آن استماع خواهد شد را دارد. هزینه های سفر همچنین شامل بلیط سفر یا پیش پرداخت خواهد بود.

۳- در صورت عدم حضور، مرجع درخواست شونده اقدام الزام آوری علیه اشخاصی که از حضور خودداری کرده اند، نمی نماید.

۴- تعقیب یا بازداشت شاهد یا کارشناس به دلیل مجازات مربوط به جرمی که قبل از دعوت از او برای شهادت، مرتکب شده است، مجاز نیست.

۵- اگر شاهد یا کارشناس در مدت پانزده روز از ابلاغ توسط طرف درخواست کننده، قلمرو طرف مذکور را ترک نکند و حضورش ضروری نباشد و به اختیار خود برگردد از مصونیت برخوردار نخواهد بود. مدت زمانی که طی آن شاهد یا کارشناس به دلایل خارج از اراده خود نتواند قلمرو کشور درخواست کننده را آزادانه ترک کند جزء مهلت مقرر در این بند محسوب نخواهد شد.

ماده ۱۱- هزینه ها

هزینه های اجرای درخواست همکاری قضائی برعهده طرف درخواست شونده است مگر آن که طرفین به نحو دیگری توافق نمایند.

اگر مشخص شود که هزینه های اجرای درخواست همکاری سنگین و استثنائی خواهد بود، طرفین درباره شرایط اجراء و چگونگی پرداخت قبلاً توافق خواهند کرد.

ماده ۱۲- امتناع از همکاری قضائی

اگر طرف درخواست شونده انجام همکاری قضائی را با حاکمیت یا امنیت یا نظم عمومی و یا قانون اساسی کشورش مغایر تشخیص دهد از این همکاری امتناع خواهد نمود.

ماده ۱۳- حمایت حقوقی

- ۱- اتباع هر یک از طرفین در قلمرو طرف متعاقد دیگر در موارد مربوط به حقوق شخصی و مالی از حمایت قانونی یکسان، همانند اتباع همان کشور برخوردار خواهند شد.
- ۲- اتباع هر یک از طرفین از آزادی مراجعه به مراجع قضائی طرف دیگر برای مطالبه حقوق خویش و دفاع از آن برخوردار خواهند بود.
- ۳- بندهای (۱) و (۲) فوق شامل اشخاص حقوقی تأسیس شده یا مجاز به فعالیت مطابق قوانین هر یک از طرفین متعاقد خواهد بود.

ماده ۱۴- معافیت از تأمین

- ۱- هیچ یک از طرفین نمی‌تواند اتباع طرف دیگر را در مراجع قضائی تحت هر عنوان به دلیل بیگانه بودن یا به دلیل نداشتن سکونت یا اقامت در آن کشور وادار به سپردن تأمین نماید.
- ۲- احکام بند قبل همچنین شامل اشخاص حقوقی تأسیس شده یا مجاز به فعالیت مطابق قوانین هر یک از طرفین متعاقد خواهد بود.

ماده ۱۵- معافیت از مخارج و هزینه‌های قضائی

- ۱- اتباع طرفین متعاقد نزد مراجع قضائی از معافیت پرداخت هزینه دادرسی به لحاظ شرایط مادی، مانند اتباع همان کشور برخوردار خواهند بود.
- ۲- گواهی تأیید عدم تمکن مالی به شخص متقاضی توسط مراجع ذیصلاح کشوری که شخص در آن سکونت یا اقامت دارد داده می‌شود؛ در صورتی که شخص مذکور در یک کشور ثالث اقامت داشته باشد این گواهی از سوی نمایندگیهای سیاسی و یا کنسولی کشور متبوع وی صادر خواهد شد.

۳- در صورت لزوم مراجع ذیصلاح می‌توانند جهت اتخاذ تصمیم برای معافیت از مخارج و هزینه های قضائی، درخواست اطلاعات تکمیلی بنمایند.

ماده ۱۶- شناسایی و اجرای احکام و تصمیمات قضائی طرفین، احکام و تصمیمات قطعی صادره از مراجع قضائی طرف دیگر در امور مدنی و خانواده و مسائل احوال شخصیه و امور مدنی که توسط مراجع قضائی کیفری مورد حکم قرار گرفته است را شناسایی و اجراء می‌نمایند.

ماده ۱۷- شکل درخواست اجرای حکم یا تصمیم طرفی که درخواست شناسایی یا اجرای حکم یا تصمیم می‌کند موارد زیر را ارائه خواهد نمود:
الف) رونوشت رسمی حکم یا تصمیم که دارای شرایط لازم برای تأیید صحت آن باشد.

ب) گواهی که نهائی بودن حکم یا تصمیم را تأیید کند.
پ) سندی که تأیید کند حکم مطابق قانون به محکوم ابلاغ گردیده و شخصی که اهلیت دعوا نداشته، مطابق قانون نماینده داشته است.
ت) سندی که تأیید نماید شخص با وجود ابلاغ قانونی از حضور امتناع نموده، چنانچه حکم غیابی صادر شده و از متن حکم الزام به حضور مستفاد نگردد.

ماده ۱۸- اقدامات مربوط به شناسایی و اجراء
۱- درخواست شناسائی و اجراء باید مستقیماً توسط شخص ذی‌نفع یا نماینده وی به مراجع قضائی صلاحیتدار طرفی که اجرای حکم یا تصمیم از آن درخواست شده است، ارائه شود.

- ۲- اقدامات مربوط به شناسایی و اجرای حکم یا تصمیم مطابق با قانون طرف درخواست شونده خواهد بود.
- ۳- مرجع قضائی صلاحیتدار در مورد حکم یا تصمیمی که شناسایی و اجرای آن مورد درخواست است صرفاً وجود شرایط مندرج در این موافقتنامه را بررسی خواهد کرد. مرجع قضائی مذکور رأساً این بررسی را انجام خواهد داد و نتیجه آن را در حکم یا تصمیم خود درج خواهد نمود.
- ۴- مرجع قضائی هنگام صدور دستور شناسایی و اجراء، در صورت اقتضاء، تدابیر لازم را اتخاذ خواهد نمود تا حکم یا تصمیم مورد نظر، دارای وضعیت یکسان با حکم یا تصمیم صادر شده در کشورش گردد.
- ۵- دستور شناسایی و اجراء می تواند کل حکم یا تصمیم و یا جزئی از آن را دربرگیرد.
- ۶- حکم یا تصمیمی که در قلمرو طرف درخواست شونده شناسایی و اجراء شده دارای اثر یکسان با حکم یا تصمیم صادر شده از مراجع قضائی آن کشور خواهد بود.

ماده ۱۹- موارد رد درخواست اجرای احکام یا تصمیمات قضائی

- بدون لطمه به مفاد ماده (۱۲) این موافقتنامه، شناسایی و اجرای احکام یا تصمیمات قضائی مذکور در ماده (۱۶) در موارد زیر می تواند رد شود:
- الف) حکم یا تصمیم قضائی مطابق قانون طرف صادرکننده، قطعی نبوده یا قابلیت اجراء نداشته باشد.
 - ب) حکم یا تصمیم قطعی از سوی مرجع قضائی که طبق قوانین طرف درخواست شونده صلاحیتدار نبوده، صادر شده باشد.
 - پ) اگر مطابق قانون طرف صادرکننده شخص محکوم براساس قانون دعوت نشده باشد و حکم یا تصمیم غياباً صادر شده باشد، یا اینکه شخص اهلیت طرح دعوا نداشته یا مطابق قانون نماینده نداشته است.

ت) اگر دعوا بین همان اشخاص و با همان وقایع و موضوع قبلاً در مرجع قضائی طرف درخواست شونده مطرح شده و یا حکم یا تصمیم در مورد آن صادر شده باشد یا قبلاً حکم یا تصمیمی در مورد همان دعوا از مرجع قضائی دولت دیگر صادر و مورد شناسایی قرار گرفته باشد.

ماده ۲۰- شناسایی و اجرای احکام داوری

احکام داوری صادره در قلمرو هر یک از طرفین طبق مفاد کنوانسیون مربوط به شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی نیویورک که در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۵۸ میلادی (مطابق با ۱۳۳۷/۳/۲۰ ه.ش) در سازمان ملل متحد به تصویب رسید، مورد شناسایی و اجراء قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۱- مذاکره

با درخواست هر یک از طرفین، در موارد مربوط به تفسیر یا اجرای این موافقتنامه به نحو کلی یا در موارد خاص فوری، مذاکره صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۲- اجرائی شدن، بازنگری و فسخ

- ۱- این موافقتنامه پس از تاریخ آخرین اطلاعیه از سوی طرفین متعاقد در مورد اتمام روند تصویب طبق قانون اساسی هر یک از دو کشور لازم الاجراء خواهد شد. این موافقتنامه برای مدت نامحدود به موقع اجراء گذاشته خواهد شد.
 - ۲- این موافقتنامه در هر زمان با توافق کتبی طرفین قابل اصلاح بوده و این اصلاحات مطابق شرایط ذکر شده در بند یک قابلیت اجراء خواهد یافت.
 - ۳- هر یک از طرفین می توانند در هر زمانی با اعلام کتبی به طرف دیگر از مجاری دیپلماتیک این موافقتنامه را فسخ نمایند و یکصد و هشتاد روز پس از تاریخ این اعلام، موافقتنامه فسخ خواهد شد.
- بررسی درخواستهای ارائه شده قبل یا بعد از مهلت تعیین شده، طبق مفاد این موافقتنامه خواهد بود.

به منظور تأیید موارد فوق، این موافقتنامه توسط نمایندگان دو دولت امضاء گردید.

این موافقتنامه در شهر تهران در تاریخ اول آذر ۱۳۸۹ هجری شمسی مطابق با ۲۲ نوامبر ۲۰۱۰ میلادی در دو نسخه به زبانهای فارسی و عربی، که هر دو متن از اعتبار قانونی یکسان برخوردار می باشند، تنظیم گردید.

از طرف دولت	از طرف دولت
جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر	جمهوری اسلامی ایران
عبدالقادر مساحل	سید مرتضی بختیاری
مشاور وزیر امور خارجه در امور کشورهای مغاربی و آفریقایی	وزیر دادگستری

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل بیست و دو ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ پانزدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. ان

علی لاریجانی